

PROTOCOL D'ÀMBIT COMUNITARI DE PREVENCIÓ, DETECCIÓ I INTERVENCIÓ DAVANT SITUACIONS D'ABSENTISME

Entenem per absentisme, la no assistència reiterada i no justificada dels alumnes menors d'edat que cursen estudis en el nostre Centre de Formació d'Adults.

L'absentisme compromet el desenvolupament integral de l'alumne i el pot incapacitar en el desenvolupament professional, limita la formació per a l'exercici dels seus drets com a ciutadà i és un factor de risc d'exclusió social.

El marc legal pel dret a l'escolarització és reconegut en tots els nivells legislatius, des de l'abast universal fins els propis del territori català. Els més significatius són:

- Declaració Universal dels drets de l'infant.
- La Constitució espanyola.
- Llei Orgànica d'Educació
- Estatut d'Autonomia de Catalunya
- Llei d'Educació de Catalunya (LEC)
- Instruccions del Departament d'Educació

Objectius del Protocol

L'objectiu general del protocol és garantir el dret a l'educació, posant a l'abast les estratègies i els recursos necessaris per prevenir i reduir les possibles situacions d'absentisme.

Els objectius específics són:

- Detectar i identificar l'alumnat amb dificultat per seguir un procés formatiu normalitzat.
- Identificar els factors i causes pels quals l'alumnat no assisteix amb regularitat (incidint sobretot amb l'alumnat menor d'edat)
- Dissenyar i posar en funcionament estratègies i recursos que permetin el retorn positiu al Centre.

1. ANÀLISI DE L'ABSENTISME

El CFA Can Noè ofereix les següents formacions:

- **Ensenyaments Inicials:** català, castellà i anglès
- **Etape Instrumental:** I, II, III i IV
- **Graduat en Educació Secundària** (GES I i II)
- **Curs d'Accés als Cicles de Grau Mitjà (CAM)**
- **Accés a la Universitat per majors de 25/45 anys**
- **Competic**

La tipologia de l'alumnat és molt diversa segons l'ensenyament. En els darrers anys hi ha hagut un augment d'alumnat menor d'edat (sobretot en els cursos del CAM, però també en el GES i els ensenyaments inicials/instrumentals).

Els factors generals que hem detectat que incideixen en l'absentisme d'aquesta diversitat d'alumnat són:

- El medi social: les situacions socioeconòmiques més desfavorides acostumen a ser per si mateixes generadores d'absentisme. La desvinculació amb el grup-classe també podria ser un motiu d'abandonament.
- El medi familiar: certs ambients familiars poden afavorir l'absentisme (clima familiar, mobilitat, vincles emocionals, situacions socioeconòmiques, expectatives acadèmiques...)
- Personals: salut física i/o mental, motius laborals, culturals-religiosos ...
- Acadèmics: metodologies emprades, gestió de l'aula, sentiment de pertinença al centre, atenció a la diversitat...

Al llarg del curs 2023-2024 s'ha detectat que la majoria d'alumnat que ha abandonat els estudis han estat adults i per algun dels factors esmentats anteriorment.

2. PROTOCOL DE PREVENCIÓ

Per prevenir l'absentisme cal que el Centre tingui eines i estratègies per incidir en les causes que els produeixen. A continuació les descrivim correlacionades amb els factors de risc de l'apartat anterior.

- **Personals:** tutoria individualitzada amb l'alumne/a, on pugui exposar la seva situació personal i valorar les seves necessitats individuals. En cas necessari, poder facilitar informació de recursos i serveis que ofereix el municipi i que responguin a aquestes necessitats concretes (Serveis Socials, ajuts diversos, activitats lúdiques i d'acompanyament...), sempre vetllant pel benestar integral de la persona. Així mateix, tutories de seguiment de la seva evolució personal.
- **Acadèmics:** promoure la participació activa en la vida del Centre (p. ex. bústia de suggeriments que tenim a l'escola per donar veu a l'alumnat; reunions de delegats; celebracions i activitats diverses adreçades a tot l'alumnat...). Al inici de curs es fa una assemblea informativa per fomentar la implicació de l'alumnat en el compliment de les normes del centre, on s'expliquen, es resolen dubtes i es signa una carta de compromís. En cas de menors d'edat la carta l'han de signar els seus tutors legals.

Sempre es tenen en compte les necessitats individuals i les diversitats funcionals de l'alumnat. Dissenyem itineraris personalitzats en cas de dificultats en alguna o en totes les matèries dels estudis, ja sigui oferint reforços dins de la nostra oferta formativa o oferint material i recursos adaptats al nivell corresponent. Així mateix amb alumnes que en alguna de les matèries tenen un nivell superior a la resta del grup.

Per tal de mantenir la motivació de l'alumnat s'apliquen metodologies actives a l'aula que donen el protagonisme a l'alumnat i s'ha engegat el treball per projectes interdisciplinars. Quant a gestió de l'aula, el professorat té pautes concretes i clares d'actuació pel que fa a les normes i rutines. Així mateix, disposa d'espais i canals de comunicació per compartir les dificultats a l'aula, ja sigui a nivell de rutines, de metodologies o d'estil docent.

- **Medi Familiar:** només es faran entrevistes amb els tutors legals dels alumnes menors per conèixer la seva situació i, si s'escau, poder-los oferir la informació dels mecanismes oportuns. Per exemple, en cas de detectar dificultats d'establir vincles emocionals i comunicatius amb els fills o inconsistència en el manteniment de les pautes i normes, oferim les orientacions, recursos i eines que El Departament d'Educació posa a l'abast de les famílies en el web Família i Escola. Junts x l'Educació sobre temes com la comunicació en l'àmbit familiar, el valor de l'esforç, la responsabilitat i el respecte.
- **El medi social:** Donar a conèixer a l'alumnat referents d'èxit educatiu de la seva comunitat o cultura a través de testimonis personals o altres mitjans com vídeos, llibres, tallers, etc.

Afavorir la tutoria individualitzada per atendre les dificultats de l'alumne en les relacions interpersonals establertes amb el grup d'iguals, donant eines (autoconeixement, assertivitat, pensament crític) per mantenir-se en les decisions pròpies, actuant i responnent assertivament en situacions on el grup intenta imposar les seves conductes inapropiades.

Treballar pel desenvolupament de les competències socioemocionals de l'alumnat, amb l'objectiu d'incidir en la millora de les relacions interpersonals.

Proposar itineraris personalitzats de l'alumne, que incloguin l'educació no formal en coordinació amb els recursos disponibles del seu entorn proper a nivell social i, si s'escau. Fem activitats transversals amb la participació activa de l'alumnat que ajuden a reconèixer les diverses cultures presents al centre, com ara: la setmana de llengua materna, Sant Jordi...

3. REGISTRE D'ASSISTÈNCIA I PROTOCOL D'INTERVENCIÓ EN ABSÈNCIES REITERADES

El centre utilitza Ieduca i TokApp School com a eines de gestió i comunicació Centre-alumne (i en cas de menors d'edat Centre-família).

Es passa llista a cada hora de classe (sessió) i s'indica: retard R, falta F, expulsió E. El professor signa cada sessió en què intervé.

En cas de no assistència d'un menor, el professor informa a consergeria i es truca immediatament els pares/tutors legals. També reben notificació de la incidència a través de TokApp. En cas que les absències injustificades siguin reiterades se citarà a la família amb el tutor per resoldre la situació.

L'alumnat major d'edat no pot faltar a classe més de quinze dies sense causa justificada (treball, malaltia...). Si no hi assisteix, el tutor es posa en contacte amb ell; en cas de no localitzar-lo o d'impossibilitat per continuar els estudis es procedeix a donar-lo de baixa.

En cas de donar de baixa a un alumne/a es registra en un document intern compartit per tots els docents on s'indica el motiu. Si l'alumne és menor cal que els pares/tutors legals signin el document de baixa. En ambdós casos la gestió final és portada a terme per la secretaria del Centre. Quan es procedeix a la baixa, l'alumne/a o pares/tutors menor també reben la notificació a través de l'aplicació TokApp.

Des de tutoria i Direcció es farà el seguiment de l'estat de les intervencions dins del Centre i s'anotarà en un imprès específic cada incidència que hi ha hagut amb l'alumne/a.

Es donarà per acabat el procés, si l'alumne s'incorpora amb normalitat a les classes.